

Vážený pán
Ing. Eduard HEGER
Minister financií SR
Ministerstvo financií SR
Štefanovičova 5
817 82 BRATISLAVA

Vo Zvolene 19. marca 2021

Vážený pán minister,

Slovenská lesnícka komora si Vás dovoľuje informovať, že v rámci pripomienkového konania žiada zamietnutie celého Komponentu 5: Adaptácia na zmenu klímy ako je navrhnutý v Pláne obnovy a odolnosti Slovenskej republiky a trvá na jeho prepracovaní, pretože je založený na účelovo skreslených informáciách, zavádzajúcich tvrdeniach, zámerne zamlčaných skutočnostiach a neopodstatnených návrhoch opatrení, ktoré nemajú logickú postupnosť. Zároveň žiada, aby boli finančné prostriedky v Pláne obnovy a odolnosti Slovenskej republiky v rámci Komponentu 5: Adaptácia na zmenu klímy naplánované a využité na rozvoj regiónov so zacielením na ich konkrétne potreby po konzultáciách a v spolupráci so samosprávami.

Ministerstvo životného prostredia SR v Komponente 5, v časti Oblasť politiky: Zelená ekonomika uvádza, že: „Cieľ je v súlade s národnou Stratégiou environmentálnej politiky do roku 2030, s Víziou a stratégiou rozvoja Slovenska do roku 2030 - dlhodobou stratégiou udržateľného rozvoja Slovenskej republiky - Slovensko 2030, a tiež stratégiami a dlhodobými cieľmi Európskej únie, predovšetkým Európskou zelenou dohodou, a je ich súčasťou.“

Samotná národná Stratégia environmentálnej politiky do roku 2030 ale nekorešponduje s platnými a na európskej úrovni uplatňovanými stratégiami a smernicami. Na uvedené skutočnosti bolo upozorňované už v rámci pripomienkového konania stratégie, no pripomienky neboli akceptované. Treba zdôrazniť, že ani jedna európska smernica – či už o vtákoch alebo o biotopoch, nikde vo svojich ustanoveniach nenúti európske štáty uplatňovať bezzásahový režim, a určite nie v takom rozsahu, ako sa to deje na Slovensku.

Ministerstvo životného prostredia SR v Komponente 5: Adaptácia na zmenu klímy ďalej navrhuje zmeniť zameranie práce ľudí z trvalo udržateľného obhospodarovania lesov na fiktívne zamestnávanie v sektore služieb pre mäkký turizmus ako sú pišťalkárstvo, prútenkárstvo, metliarstvo, rezbárstvo a podobne. Tento návrh je v príkrom rozpore so zámermi Plánu obnovy vo všeobecných častiach, pretože sa ním určite nevyriešia sociálne a hospodárske rozdiely, nepodarí sa ním vyriešiť rozdiel čistého disponibilného príjmu v regiónoch okolia Muránskej planiny a Polonín.

Ľudí, ktorí v týchto regiónoch žijú a pracujú, vracia tento návrh envirorezortu do 19. storočia a ohrozuje ich existenciu v daných regiónoch. Zamestnávanie týchto ľudí sezónne nerieši ich živobytie v čase mimo hlavnú turistickú sezónu. Okrem iného, fiktívne povolania, navrhované envirorezortom, nielen že nedokážu uživiť rodinu „podnikateľa“. Preto treba podporiť pracovné príležitosti, ktoré umožnia miestnym ľuďom zarobiť si na živobytie zmysluplným obhospodarovaním krajiny.

Tvorcovia návrhu opatrení v Komponente 5: Adaptácia na zmenu klímy tiež uvádzajú, že investície do zvyšujúcej odolnosti ekosystémov budú z Plánu obnovy hradené najmä na „Majetkové vyrovnanie sa so súkromnými vlastníkmi pozemkov“, ktoré majú prejsť pod Štátnu ochranu prírody SR a na nich sa zvýši

podiel bezzásahových území. Bezzásahový režim ale vedie k rýchlemu rozpadu súčasných lesných spoločenstiev, okamžitému zníženiu biodiverzity a dlhodobému vytvoreniu prírodnej štruktúry spoločenstiev cez prípravné štádiá po klimaxové štádium. Práve v rýchlo rozvrátených biotopoch hrozí ťažšie prispôsobenie sa klimatickej zmene. Naopak, postupnou prebudovou nedochádza k rýchlemu rozpadu biotopov, postupnému prispôsobovaniu sa klimatickej zmene a zachovaniu vysokej biodiverzity.

Taktiež výkup pozemkov drobných vlastníkov v pozemkovom spoločenstve je veľmi ťažko vykonateľný. Dôvodom je skutočnosť, že celý priebeh podlieha zákonu č. 97/2013 Z.z. o pozemkových spoločenstvách, pretože pozemky sú spoločnou nedeliteľnou nehnuteľnosťou (§ 8 zákona 94/2013 Z.z.) o ktorej rozhodujú vlastníci na zhromaždení. Ešte pred konaním zhromaždenia je potrebné vyhotoviť geometrický plán. Pokiaľ sa nebude predávať celý majetok, musí sa časť oddeliť a ten zapísať do katastra, čakacia doba do 90 dní ako aj znalecký posudok na určenie ceny za podiel vlastníka. Je tu následne ďalších 30 dní na zvolanie zhromaždenia (§14, ods. 1 zákona č. 97/2013 Z.z.) a za odpredaj musí hlasovať nadpolovičná väčšina počítaná podľa veľkosti podielu a keď sa jedná o celý majetok tak sa hlasuje o zrušení pozemkového spoločenstva, kde je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých členov. Keď neprídu všetci a nedosiahne sa potrebná väčšina, zvoláva sa zhromaždenie znova. Zaužívaná prax je, že zhromaždenie sa koná raz do roka a keď už bolo tak treba čakať na rozhodnutie do ďalšieho zhromaždenia.

Slovenská lesnícka komora upozorňuje verejnosť na fakt, že na európskej úrovni ešte nie sú sformalizované kľúčové klimatické ciele, ale na Slovensku už ochrancovia prírody vedia, že ich dosiahnu zvýšením bezzásahového územia v národných parkoch na úroveň 75% ich územia. Na to, aby bol na Slovensku vybudovaný moderný systém, v rámci ktorého bude na príslušných územiach prvotným cieľom ochrana prírody a biodiverzity, čo zabezpečí dlhodobý stabilný príspevok ekosystémov k adaptácii na zmenu klímy, pritom netreba zmenu legislatívy, ani finančné zdroje z Plánu obnovy, ale dôsledné dodržiavanie platných zákonov Slovenskej republiky.

V opačnom prípade budú európske zdroje z Plánu obnovy a odolnosti zneužitú na zoštatnenie súkromnej pôdy namiesto toho, aby sa posilnilo zapojenie vlastníkov do opatrení na zmiernenie dopadov klimatickej zmeny. Vo vyspelej Európe nikto neobmedzuje vlastníctvo ľudí bez adekvátnej náhrady. Naopak, súkromní vlastníci sú aktívne zapájaní do programov na lokálnej úrovni, medzi iným aj ochrany prírody. Ale vždy po vzájomnej dohode a výhodnosti pre všetky zainteresované strany.

Verím, že Vás aspoň časť z množstva argumentov, ktoré sme uviedli v pripomienkach k návrhu Plánu obnovy presvedčila, že je nevyhnutné Komponent 5: Adaptácia na zmenu klímy skutočne prepracovať.

Vopred ďakujem za Vašu odpoveď a prajem veľa úspechov.

Pozdravuje Vás

*Ing. Milan Dolňan
Predseda
Slovenskej lesníckej komory*